

Î N C H E I E R E

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Popov Vladislav și de către ÎM "Rompetrol Moldova" SA,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Popov Vladislav împotriva ÎM "Rompetrol Moldova" SA privind stabilirea vinei în evenimentul care a produs vătămarea violentă a sănătății salariatului ca urmare a unui factor de risc propriu, încasarea: indemnizației unice de pierdere a capacității de muncă, a prejudiciului moral, a sine costului medicamentelor, a dobânzii de întârziere, a sumei cu titlu de indexare, a venitului ratat, a costului expertizei medico – legale, a costurilor de transport, a dobânzii de întârziere și a sumei cu titlu de indexare pentru deprecierea monedei naționale,

împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Popov Vladislav reprezentat de avocatul Mîrza Daniela, casată hotărârea din 11 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul central) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 02 februarie 2017, Popov Vladislav a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva ÎM "Rompetrol Moldova" SA solicitând instanței stabilirea vinei în evenimentul care a produs vătămarea violentă a sănătății salariatului ca urmare a unui factor de risc propriu, încasarea: indemnizației unice de pierdere a capacității de muncă în mărime de 285 570 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, a sine costului medicamentelor în mărime de 1 598,35 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 126 157,36 de lei, a sumei de 44 215,82 de lei în legătură cu deprecierea monedei naționale și a dobânzii de întârziere și a sumei în legătură cu deprecierea monedei naționale până la data executării hotărârii.

Totodată, la 30 martie 2017, Popov Vladislav a mai înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva ÎM "Rompetrol Moldova" SA solicitând instanței încasarea venitului ratat în mărime de 103 764,92 de lei, a costului expertizei medico – legale în mărime de 1 317 lei, a sine costului medicamentelor și a

costurilor de transport în mărime de 7 846,99 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 716,40 de lei, a sumei de 20 711 de lei în legătură cu deprecierea monedei naționale și a dobânzii de întârziere și a sumei în legătură cu deprecierea monedei naționale până la data executării hotărârii.

Prin încheierea din 11 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul central), s-au conexas într-un singur proces cauza cauzele civile supra-nominalizate.

În motivarea acțiunii înaintate a indicat că, potrivit ordinului nr.172/a din 20 august 2014, Popov Vladislav Mihail a fost angajat în cadrul ÎM "Rompetrol Moldova" SA, în funcție de - vânzător la stații de alimentare cu combustibil, iar ordinul privind angajarea a fost perfectat în baza contractului individual de muncă nr. 1460 din 20 august 2014.

Astfel, la 23 noiembrie 2014, ora 03:50 persoane necunoscute urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului au pătruns în încăperea de serviciu al stației de alimentare "Rompetrol" SAC-15, amplasată în r-nul Ocnîța, sat. Ocnîța, unde Popov Vladislav, în timp ce se afla la locul de muncă a fost atacat de două persoane cu cagule de culoare neagră pe față, care i-au aplicat multiple lovituri cu un obiect dur contondent, în urmă atacului ultimul a pierdut cunoștința, ulterior fiind transportat la spital cu multiple lovituri în regiunea capului și a corpului. Atacatorii au sustras din încăperea stației de alimentare aparatul de casă, în care se aflau 513 lei.

Imediat după producerea accidentului, la Inspectoratul Teritorial de Muncă Edineț a parvenit solicitarea pentru cercetarea cazului și stabilirea dacă cele întâmplate pot fi calificate ca accident de muncă, iar în rezultatul investigațiilor Inspectoratul Teritorial de Muncă Edineț a calificat situația nominalizată prin procesul - verbal nr.ED-2014-PVA-93 din 24 decembrie 2014 de cercetare drept accident de muncă, care produce incapacitate temporară de muncă.

În pct. 6.1 al procesului - verbal nr.ED-2014-PVA-93 din 24 decembrie 2014, circumstanțele care au dus la producerea accidentul, au fost calificate ca "Atac cu premeditare".

Invocând prevederile art. 10 alin.(3) lit. e) al Legii securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10.07.2008, reclamantul a susținut că angajatorul are obligația să ia măsurile necesare pentru protecția securității și sănătății lucrătorilor, inclusiv pentru prevenirea riscurilor profesionale, asigurarea informării și instruirii, precum și pentru asigurarea organizării și a mijloacelor necesare, adaptarea la progresul tehnic corespunzător.

În acest sens a menționat că, potrivit sesizării privind înlăturarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii nr. 2141 din 18 martie 2015 IP Ocnîța ÎM "Rompetrol Moldova" SA, nu erau persoane angajate ca paznici, care ar supraveghea stația de alimentare timp de 24 ore, la ușile de acces în încăperea stației de alimentare, din interior nu sunt instalate gratii metalice, ceea ce poate duce la pătrunderea mai simplă; nu funcționează camerele video, stația de alimentare nu este înzestrată cu sistem de alarmă.

În același context reclamantul a mai invocat prevederile art. 18 al aceluiași act normativ, care prevede că, lucrătorului căruia i s-a stabilit gradul de reducere a capacității de muncă ca urmare a unui accident de muncă sau a unei boli profesionale i se plătește, din contul unității care poartă vina pentru accidentul de

muncă sau pentru boala profesională, pe lângă despăgubirea stabilită de lege, o indemnizație unică, luându-se ca bază salariul mediu lunar pe țară, pentru fiecare procent de pierdere a capacității de muncă, dar nu mai puțin de un salariu anual al accidentatului.

În viziunea lui Popov Vladislav, vina angajatorului s-a manifestat prin faptul că accidentul s-a produs în timpul lucrului și în timpul îndeplinirii misiunii de serviciu, iar angajatorul potrivit sesizării nr. 2141 din 18 martie 2015 de la Inspectoratul General de Poliție nu a întreprins toate măsurile pentru a asigura securitatea angajaților, care a dus la producerea accidentului de muncă descris mai sus. Astfel, angajatorul nu i-a achitat conform legislației în vigoare indemnizația unică, care conform calculelor efectuate și anume salariul mediu nominal pe țară în 2014 care constituia 4 309,50 de lei, accidentatul conform certificatului de dezabilitate și capacitate de muncă a pierdut 60%, constituie suma de 258 570 lei ($4\,309,5 \text{ lei} \times 60\% = 258\,570 \text{ lei}$).

Reclamantul a mai indicat că, la 11 ianuarie 2017, a depus cerere privind efectuarea expertizei extrajudiciare de către Centrul de Medicină Legală, cu achitarea a sumei de 1 317 lei. Pe perioada spitalizării, cât și după, angajatorul nici nu s-a interesat de starea de sănătate a reclamantului, tratamentul a fost acoperit parțial în baza poliței medicale, iar o mare parte din medicamente au fost achitate de Popov Vladislav personal, însă, la caz nu au fost păstrate toate bonurile de procurare a medicamentelor.

Totodată, în baza bonurilor păstrate pentru procurarea medicamentelor și cheltuielile pentru transport în vederea deplasării la investigațiile medicale, consultarea medicală, a suportat cheltuieli în mărime de 7 846,99 de lei și din altă categorie de bonuri păstrate în mărime de 1 598,35 de lei.

La 30 decembrie 2016, Popov Vladislav s-a adresat către angajator cu cerere prealabilă privind achitarea indemnizației unice, la care nu a primit un răspuns. La 27 februarie 2017, s-a adresat către angajator cu cerere prealabilă privind achitarea sumei cu titlu de venit ratat, la care a primit un răspuns evaziv. Accidentul de muncă s-a produs la 23 noiembrie 2014, dată din care consideră că urmează ai fi achitată indemnizația unică.

Cu referire la calculul venitului ratat, reclamantul a explicat că salariul mediu pentru 3 luni complet lucrate constituie suma de 3 705,89 de lei (septembrie 2014 - 3431,88 de lei, octombrie 2014 - 3 393,90 de lei, noiembrie 2014 - 4 291,89 de lei). Reclamantul nu este angajat din 23 noiembrie 2014, astfel perioada decembrie 2014 - martie 2017 reprezintă 28 de luni, raționamente din care rezultă calculul $3\,705,89 \text{ de lei} \times 28 \text{ de luni} = 103\,764,92 \text{ de lei}$.

Reclamantul Popov Vladislav a solicitat în instanța de judecată stabilirea vinei angajatorului la producerea evenimentului care a produs vătămarea violentă a organismului salariatului, ca urmare a unui factor de risc propriu unui element al sistemului de muncă, provocând pierderea capacității de muncă la 60%, survenit în timpul îndeplinirii sarcini de muncă și îndatoririlor de serviciu; încasarea de la ÎM "Rompetrol Moldova" SA a indemnizației unice în mărime de 258 570 de lei, a prejudiciului moral în mărime de 100 000 de lei; încasarea sine costului medicamentelor în mărime de 1 598,35 de lei; a dobânzii de întârziere pentru perioada 24 decembrie 2014 – 01 februarie 2017 în mărime de 126 157,36 de lei, iar pentru perioada 02 februarie 2017 – 04 octombrie 2017 în mărime de 30 985,9

de lei; suma de 50 679,72 de lei în legătură cu deprecierea monedei naționale; încasarea sumei de 103 764, 92 de lei cu titlu de venit ratat; încasarea sumei de 1 317 de lei care constituie costul expertizei medico-legale; încasarea sine costului medicamentelor și a costurilor de transport în mărime de 7 846,99 de lei; a dobânzii de întârziere pentru perioada 15 martie 2017 – 30 martie 2017 în mărime de 716,40 de lei, iar pentru perioadele 31 martie 2017 – 04 octombrie 2017 în mărime de 9 517,93 de lei, și 05 octombrie 2017 – 21 decembrie 2017 în mărime de 3 940,22 de lei, iar în total suma de 14 174,55 de lei; suma de 20 711 de lei în legătură cu deprecierea monedei naționale, încasate până la data executării hotărârii.

Prin hotărârea din 11 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul central), cererea de chemare în judecată înaintată de Popov Vladislav împotriva ÎM ”Romp petrol Moldova” SA s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Popov Vladislav reprezentat de avocatul Mîrza Daniela, casată hotărârea din 11 ianuarie 2018 a Judecătorei Chișinău (sediul central) și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial.

S-a încasat de la ÎM ”Romp petrol Moldova” SA în beneficiul lui Popov Vladislav indemnizația unică în mărime de 258 570 de lei, cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizei în mărime de 1 317 lei și cheltuielile suportate pentru tratament și investigații medicale în mărime de 9 445,34 de lei. În rest, pretențiile au fost respinse.

S-a încasat de la ÎM ”Romp petrol Moldova” SA în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 8 079,96 de lei.

La 11 octombrie 2018, Popov Vladislav a declarat recurs împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a acesteia cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii în partea casată.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

La 08 noiembrie 2018, ÎM ”Romp petrol Moldova” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 11 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la emiterea deciziei a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

La 27 noiembrie 2018, ÎM ”Romp petrol Moldova” SA a depus referință la cererea de recurs declarată de Popov Vladislav, solicitând ca recursul să fie respins.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de către Popov Vladislav și de către ÎM ”Romp petrol Moldova” SA, neîntemeiate și care urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a

normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de atât de Popov Vladislav cât și de ÎM "Rompetrol Moldova" SA, nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestora ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este

evidențiată în cererile de recurs declarate de către Popov Vladislav și de către ÎM "Rompetrol Moldova" SA.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Popov Vladislav și de către ÎM "Rompetrol Moldova" SA.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Svetlana Filincova